

I.

Piet Walker stond te huilen, en als hij met zijn linkermouw de tranen wegwischte, dan streefde hij Diaan, het oude paard, dat hij al gekend had, toen hij nog nauwelijks kon loopen en op welks rug hij zoo dikwijls gezeten had.

Naast hem stond zijne moeder, die ook moeite had hare tranen te bedwingen en haar gelaat met haar boezelaar bedekte.

Haar man hield Diaan bij het leidsel vast, en hoewel ook bedroefd, was hij toch niet zoo neerslachtig als zijne vrouw en hun zoon.

»'t Is hard, zeer hard!» snikte Piet, »dat wij Diaan moeten weggeven, moeder!»

»Dat is ook zoo, maar er is niets aan te veranderen. Je weet, vader is niet gelukkig geweest met zijne zaken. Hij heeft schulden moeten maken en geld opnemen bij mijnheer Blakker, waarvoor hij Diaan ten onderpand heeft gegeven. Nu kan vader hem niet betalen en straks komt mijnheer Blakker om het paard te halen.»

»Is dat zoo!» vroeg Piet.

»Ja, helaas,» was vaders antwoord. »'t Is zoo. Wij zullen Diaan moeten missen. God weet het, waartoe deze tegenspoed dienen moet. Laat ons niet murmureeren. . . . Breng Diaan maar naar den stal en geef hem nog eens een goeden schep haver. Als straks mijnheer Blakker komt, dan vindt hij 't paard gereed. De huifkar staat al klaar en wij zullen hem helpen het paard er voor te spannen.»

Piet bracht Diaan naar den stal, gaf hem haver en deed er nog een schepje extra bij, terwijl hij zuchtte en vroeg:

»Zal dit de laatste maal zijn?»

Hij bleef bij 't paard staan en dacht aan zijn vader, die zulk een beste man was, geen kwaad met kwaad vergold, gaarne wel deed, armen en zieken bezocht, een vroom hart bezat en toch — niet veel voorspoed genoot, terwijl het anderen, die zich om God noch Zijn gebod bekommerden, steeds voor den wind ging. Daar was bijvoorbeeld mijnheer Blakker, die in de naburige stad woonde, handel dreef in alles, geld leende tegen hooge rente en die met elken dag rijker werd. En was die man godsdienstig? Niemandal. Nooit had iemand hem in de kerk gezien, nooit zien lezen in den Bijbel en . . . gierig was hij als de pest, zei men. Vrouw en kinderen had hij niet, maar wel eene zuster, eene weduwe, om wie hij zich nooit bekommerde en die hij armoed liet lijden.

»Kon God dat dulden?» vroeg Piet zich zelve af.

Piet was wat ongeduldig. Hij liep God vooruit. Had hij geleerd ootmoedig te wachten en te verdragen, dan zou hij dat niet gevraagd hebben. Trouwens, hij kon ook niet weten, dat God reeds bezig was den heer Blakker een les te geven.

Onderwijl Walker nog met zijn vrouw stond te praten en te overleggen, hoorde hij iemand aankomen.

Het was mijnheer Blakker.

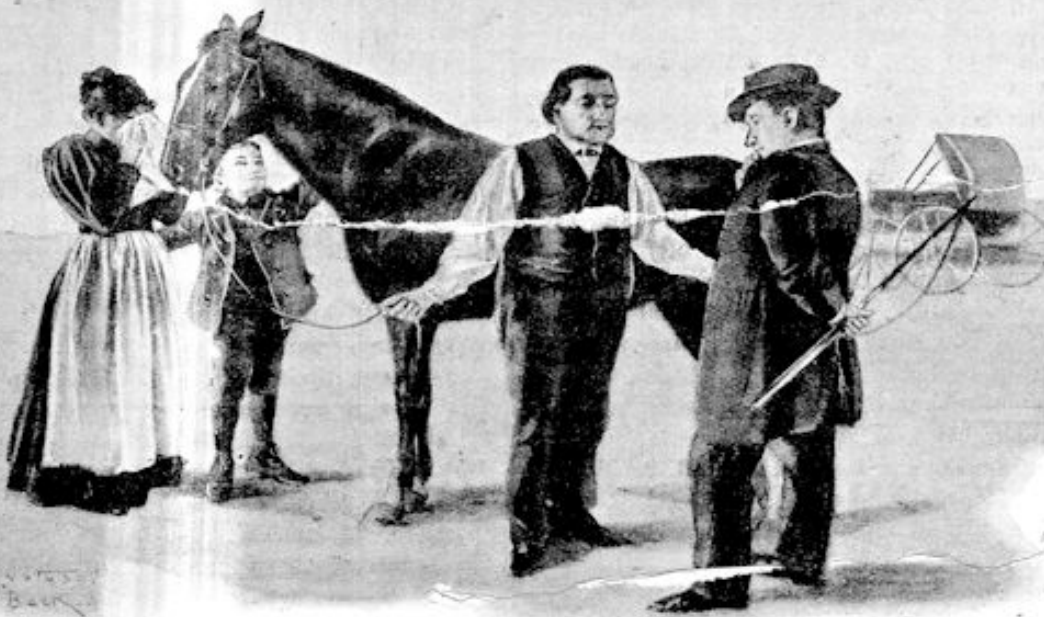
»Goeden morgen samen,» zeide deze. »Ik kwam het paard halen. Zoo, daar is de huifkar al, waarvoor ik het paard wil spannen, om het naar mijn huis te brengen. Hoe maakt het 't paard? Is het een gewillig beest?»

»Zeer gewillig. U zult er geen last van hebben,» was 't antwoord.

wenschte goeden dag en . . . het drietal zag met tranen in de oogen Diaan na.

II.

De heer Blakker had zich dood op zijn gemak in een hoekje van de huifkar gezet, en wel zóó, dat niemand hem kon zien. Diaan liep in zijn gewonen draf voort, totdat

»'t Spijt mij, 't spijt me, Walker,» zei de heer Blakker, »'t spijt me, dat 't zoo gelopen is. Maar gij begrijpt wel, dat ik niet van den wind kan leven en ik mijn geld niet zonder rente, borg of onderpand kan uitleenen. Gij zijt niet in staat, zegt gij, mij het geleende geld terug te betalen, en daarvoor neem ik dus, als onderpand, het paard meê.»

Walker sprak geen woord, ging naar den stal, haalde het paard, en geholpen door Piet, spande hij Diaan voor de huifkar.

De heer Blakker steeg in zijn rijtuig,

xv.

hij eensklaps stil bleef staan bij een huisje langs den weg. Eenige kinderen, die voor de woning speelden, riepen met blijde stem uit:

»Vader, moeder! Daar komt Walker aan! Hij brengt zeker wat voor ons meê!»

Vader en moeder kwamen buiten de deur. Moeder was bleek. Zij was langen tijd ziek geweest en Walker had haar bijna elken dag bezocht of iets tot versterking gestuurd.

»Wat willen jullie?» vroeg de heer Blakker op norschen toon, terwijl hij het hoofd een weinig vooruit stak, zoodat de menschen zien konden, dat zij zich vergist hadden.

32

»O, neem het niet kwalijk, mijnheer Blakker,» riep de man uit. »Wij dachten dat het Walker was.»

»Kijkt dan voortaan beter uit je oogen!» bromde de heer Blakker. »Vooruit Diaan.»

Diaan stapte vooruit.

Honderd passen verder hield 't paard weer stil voor een huisje.

Een vrouw in rouwgewaad trad naar buiten, streelde Diaan en zei:

»Hoe lief van u, vriend Walker, mij te komen bezoeken! De kinderen hebben mij van morgen gevraagd, hoelang het nog duurt eer 't Zondag is; zij hebben zooveel goeds geleerd op uw Zondagschool, dat is een vertroosting voor mij. Wilt gij niet binnenkomen?»

Maar de heer Blakker scheen daartoe geen lust te hebben. Hij had aan de stem der vrouw zijne zuster herkend, eene weduwe, die van gebrek zou omgekomen zijn, als Walker haar niet van tijd tot tijd gesteund had. Het hinderde den heer Blakker zeer, dat het oude paard hier was blijven staan, en hoewel zijn geweten hem zei, dat hij niet broederlijk, niet christelijk handelde, en hij wel zou doen zijn zuster in hare armoede te hulp te komen, kon hij het toch niet van zich verkrijgen naar die goede stem te luisteren. Hij bleef in zijn hoekje.

De weduwe vond het vreemd, dat Walker zich niet vertoonde.

Zou hij in slaap geraakt of hem iets overkomen zijn?

Zij zette nu haar voet op de treê van de kar, zag naar binnen en verbleekte. 't Was haar broêr.

»Herman!» riep zij uit. »Gij hier? Hoe vriendelijk van je, mij te bezoeken. Dat heeft God je ingegeven. Herinner je je nog wel, wat moeder ons uit den Bijbel voorlas, toen wij beiden nog klein waren? Herinner je je de woorden nog: »De zuivere en onbevleete godsdienst voor God en den Vader is deze: weezen en weduwen bezoeken in hunne verdrukking, en zich zelven onbesmet bewaren voor de wereld.»

»Vooruit Diaan!» riep haar broêr, die zich om zijne zuster niet wilde bekommeren.

Gelukkig deed Diaan geen ruk, anders

zou de weduwe, die nog op de treê stond, er afgevallen zijn.

Zachtjes liep het paard voort, — en de weduwe schudde droevig het hoofd.

»Ik zal maar op God en niet op mijn broêr vertrouwen,» zeide zij. »Ik zal echter bidden, dat de Heer zijn hart verandere.»

Het duurde niet lang, of het oude paard, dat eerst vlug voortliep begon langzaam zijn tred te verminderen en stond eindelijk stil.

»Wat is dat al weer!» riep brommend de heer Blakker uit. »'t Schijnt wel, alsof 't paard opgeleid moet worden voor armen- en krankenbezoeker!»

Hij keek eens onder de huid heen en zag nu den schoolmeester van het dorp en hoorde hem zeggen:

»Wel, dat treft! Ik wou juist naar uw huis gaan, om u te halen, vriend Walker. U moet weten, de oude Berendse ligt te sterven en heeft dominé laten roepen. Maar dominé is ziek en kan niet uitgaan. Daarom heeft dominé mij verzocht u te ontbieden. Gij zijt ouderling en dat wel een allerbeste, de rechte man, om een stervende in zijn laatste ure bij te staan. Vindt gij 't goed?»

Hij kreeg geen antwoord.

De heer Blakker had zich zoo diep mogelijk in zijn kar verscholen.

De schoolmeester wachtte nog een oogenblik. Hij kon niet begrijpen, waarom zijn vriend Walker geen antwoord gaf, keek eens in de kar en merkte nu dat er de rechte, de gewenschte man niet in zat.

»O! Is u het mijnheer Blakker!» riep hij uit. »Hoe komt het dan, dat het paard van vriend Walker.»

De heer Blakker liet hem niet uitspreken. Hij was woedend over al die hindernissen.

»Dat paard gaat je niemendal aan!» riep hij uit. »Het is mijn paard. Maak dat je weg komt!»

En de zweep grijpend, gaf hij er Diaan een harden slag mee, als om het dier te beduiden, dat het vooruit moest.

Diaan had nog nooit een klap met de zweep van zijn vroegeren baas gehad; niet eens een tikje. En toen het paard nu zoo onverwacht een zweepslag kreeg, een striem over zijn heele lijf, verschrikte Diaan zoo

zeer, dat het opsprong, met alle vier pooten van den grond, begon te steigen en straks als in dolle vaart voortrende, zonder dat de heer Blakker instaat was het te bedwingen.

Boms! Boms! Klits-klats! Krik-krak!

Daar rende het verschrikte paard tegen een boom aan. Het gespan brak in stukken; de kar viel achterover en de heer Blakker rolde er uit, met zijn gezicht tegen een paal.

Gelukkig waren er menschen in de nabijheid, die het paard tegenhielden. Ook de schoolmeester kwam toegelopen, die den heer Blakker ophief en hem op een graszode neerzette.

Maar hoe vreeselijk zag de ongelukkige man er uit! Het bloed gutste hem uit neus en mond en hij kon zich bijna niet verroeren, zonder te kermen van pijn. Bij onderzoek bleek dan ook, dat hij een arm gebroken en den rechtervoet verstuikt had.

De vraag was nu: waarheen met hem?

Hier kon hij niet blijven, en hem naar de stad te brengen, ging moeilijk wegens den verren afstand.

Ten laatste werd het goedgevonden en ook besloten den lijder te brengen naar het huis van Walker, daar er in de gansche buurt geen geschikte woning was, waarin hij opgenomen kon worden.

»Daar zal hij het goed hebben!» zei de een.

»Hij is daar bij den rechten man!» meende een ander.

»Wie weet of het niet een bestiering van God is!» riep een derde uit.

»Laat ons afwachten!» zei de schoolmeester. »Gods wegen zijn wonderbaar!»

Er werd zoo spoedig mogelijk een boerenwagen gehaald en een paar bossen stroo met een deken er in gelegd, waarop men den ongelukkigen man zachtjes neervlijde.

Diaan was intusschen van den schrik hersteld. Eenige vriendelijke woorden hadden het oude paard weer tot bedaren gebracht, dat nu voor den wagen werd gespannen. De schoolmeester nam de leidsels ter hand en zachtjes — zeer behoedzaam — ging het nu naar de woning van Walker.

»Vader! kijk eens! Moeder, kom eens gauw hier! Zie eens wie daar aankomt! Is dat niet onze Diaan?»

Piet stond buiten. De jongen was nog in een weemoedige stemming. Hij hield zooveel van het paard, omdat het precies zoo oud was als hij. Wel tienmaal had hij tot zijn vader gezegd, dat hij den heelen dag niet wou eten van verdriet. En vader was ook niet heel opgeruimd. Het verlies van zijn paard, dat hem reeds zoo vele jaren goede diensten had bewezen, ging hem na aan 't hart.

»Wij moeten ons voegen naar 't geen God wil,» zeide hij »en niet zoo gauw den moed verliezen. De Heer weet waartoe dit gebeuren moet!»

Gij kunt denken, hoe verwonderd vader, moeder en Piet opzagen, toen zij inderdaad in het ginds aankomende paard hun goeden Diaan herkenden.

Maar wat beduidde het, dat het paard voor een boerenwagen was gespannen? Waar was de huifkar gebleven? Waar was mijnheer Blakker? En waartoe al die menschen, die den wagen vergezelden?

Al de vragen werden spoedig beantwoord, en wat het beste was: Walker was terstond bereid den ongelukkigen man in zijn huis op te nemen. De geneesheer werd ontboden, en Piets moeder schudde het beste bed op, dat zij had, waarop de heer Blakker door menschlievende handen werd neergelegd.

En nu zou ik u lang en breed kunnen vertellen hoeveel pijnen de lijder moest uitstaan, voordat al zijne wonden genezen waren; hoe hij bijna den ganschen dag lag te kermen en in koortsachtigen toestand ijde en allerlei dwaasheden uitsprak.

Maar ik houd er niet van zulke tooneelen te beschrijven. Liever wil ik u mededeelen, dat Walker en zijne vrouw alles deden wat zij konden, om het lijden van hun onverwachten gast te verzachten, en hoe deze stilzwijgend erkennen moest, dat zij veel beter waren dan hij. Wanneer hij dacht aan alles wat hij op zijn rit in de huifkar uit den mond van armen en zieken gehoord had, dan moest hij, de rijke heer Blakker, zich schamen voor den armen Walker, die

goed deed waar hij kon. En als hij nadacht over 't geen zijn gastheer en verzorger hem nu en dan voorlas uit den Bijbel, dan herinnerde hij zich nog den tijd, toen hij van moeders lippen woorden van vermaning en opwekking had vernomen. Hij moest belijden gezondigd te hebben. Hij had willen rijk worden en buiten God leven. Maar God had de roede niet gespaard en hem getoond dat Hij geen lust had in den dood des zondaars, maar dat hij leven en zich bekeeren zou.

De man, die bij het ongeval had uitgeroepen: »Wie weet of het niet een bestiering van God is!» had het juist getroffen. Walker

was de rechte man, door God aangewezen om Blakker te wijzen op den eenigen weg ter behoudenis. En God zegende zijne pogingen. Toen Blakker geheel hersteld het huis verliet, liet hij Diaan achter als een pand zijner dankbaarheid, tot groote vreugde van Piet. En regelrecht begaf hij zich naar zijne zuster, die hij voortaan trouw onderhield, terwijl hij ook de armen en zieken der gemeente mildelijk bedacht.

Het was een gezegende ommekeer. Diaan was in zijn schik, want Piet gaf hem twee handen vol haver extra.

Een nacht en dag

UIT HET LEVEN VAN EEN ONDERMEESTER.

EEN VERHAAL VOOR JONGELINGEN.

(Vervolg en slot van blz. 446.)

VIII.

WAARIN ONS BLIJKT, DAT ER NA EEN DONKEREN NACHT EEN BLIJDE DAG VERSCHIJNT.

De beambte van het postkantoor had Julius reeds zien komen, en een aangeteekenden brief opnemende, toonde hij hem dezen reeds van verre. Op dit gezicht haastte zich Julius naar het loquet (kleine vensteropening) en ontving den brief. Aan het opschrift herkende hij de hand van zijn neef Daniël, en stel u zijne vreugde voor, toen hij in den brief eene aanwijzing vond, om daarop vijfhonderd gulden te ontvangen. Daniël had eenige regelen bij den brief gevoegd, en Julius las onder anderen het volgende: »Je zult je verwonderen, dat ik je zoo'n groote som stuur, maar Julius, je moet weten, dat eindelijk het muisje een stukje spek heeft gevonden. Ik heb namelijk het geluk getroffen een rijke vrouw te trouwen, zoodat ik nu boven Jan ben, al mijne schulden kan aflossen en ook het kapitaaltje, dat je toebehoort en in mijne zaken zit, kan afbetalen. Mijn vader is veertien dagen

geleden subiet overleden en heeft me ook een aardig duitje nagelaten. De man heeft niet veel plezier van zijn geld gehad. Hij schraapte maar en genoot er niets van. 't Was dwaas van hem, want het geld moet rouleren, en zoolang wij kunnen, moeten wij er ons vroolijk mee maken. Wat hebben we er aan na onzen dood! Leve het plezier! Met mijne zaken gaat het goed. Mijn magazijn is weer vergroot en ik heb nu twee bedienden en een paar knechts, zoodat ik tijd en gelegenheid heb nu en dan eens een uitstapje met mijne vrouw te maken, of een wippertje in het koffiehuis te nemen. Apropos, neef, laat me niet vergeten je te zeggen, dat ik onlangs een brief uit Amerika heb ontvangen van den heer Rijgers, die mij verzocht hem uw adres te zenden. Maar vooreerst wist ik uwe woonplaats niet, daar je volgens je laatsten brief geen vast verblijf hadt, en ten anderen heb ik een puist aan al de Rijgers van de wereld. Je weet wel waarom. Meld me nu eens hoe het je gaat. Ik raad je aan maar vroolijk voort te leven. Er zal voor jou ook wel een muisje komen met een stukje lekker spek.»